

NOWELIZACJA PRZEPISÓW MUNDUROWYCH POLICJI

Funkcjonalność, bezpieczeństwo, identyfikacja

podkom. Mariusz Boruch

Zakład Prewencji CSP

Z dniem 31 grudnia 2024 r. weszły w życie kompleksowe zmiany w przepisach regulujących umundurowanie funkcjonariuszy Policji. To największa reforma w tej dziedzinie od kilkunastu lat – obejmująca nie tylko wygląd i skład elementów garderoby, lecz także zasady ich przydzielania oraz identyfikacji funkcjonariuszy podczas pełnienia służby. Nowelizacja ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich pionów Policji: od służb prewencyjnych, przez kryminalne, aż po jednostki wspomagające. Celem reformy jest zwiększenie funkcjonalności, bezpieczeństwa i komfortu użytkowania umundurowania, a także jego dostosowanie do współczesnych warunków operacyjnych i technologicznych.

WSTĘP

W artykule przedstawiono kluczowe zmiany dotyczące umundurowania policjantów – w tym wprowadzenie nowoczesnych elementów garderoby, takich jak odzież typu **softshell** (spodnie i kurtka ochronna) oraz ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej, który może być łączony zarówno z mundurem służbowym, jak i ćwiczebnym. Zestawienie zawiera również informacje o wycofaniu przestarzałych składników, które nie spełniały już aktualnych wymagań, oraz o nowych zasadach identyfikacji funkcjonariuszy – ze szczególnym uwzględnieniem policjantów pełniących służbę w pododdziałach zwartych. Opracowanie powstało w oparciu o obowiązujące akty prawne, w tym rozporządzenia opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 30 grudnia 2024 r.

PODSTAWY PRAWNE ZMIAN

Reforma została wprowadzona na podstawie dwóch aktów prawnych:

- **rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 grudnia 2024 r.** zmieniają-

cego rozporządzenie w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. poz. 1953),

- **rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2024 r.** zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz. U. poz. 1963).

Nowelizacja ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich rodzajów służby w Policji – zarówno prewencyjnej, jak i kryminalnej czy wspomagającej.

NOWE ELEMENTY UMUNDUROWANIA: TECHNOLOGIA I ERGONOMIA

Najważniejszą innowacją w ww. przepisach jest wprowadzenie odzieży typu **softshell** – zarówno w postaci kurtki, jak i spodni.

Jest ona wykonana z nowoczesnego materiału, który łączy odporność na wiatr i wodę z oddychalnością i elastycznością.

Nowe elementy dedykowane są:

- funkcjonariuszom przyjętym do służby po 1 kwietnia 2024 r.,

Fot. 1. Zestaw ubioru służbowego w okresie zimowym: czapka zimowa służbowa, półgolf, kurtka ochronna, spodnie ochronne, trzewiki służbowe, pas główny, rękawiczki zimowe skórzane ocieplane.

Fot. 2. Zestaw ubioru ćwiczebnego w okresie zimowym: furażerka, półgolf, bluza ćwiczebna, kurtka ochronna, spodnie ochronne, trzewiki służbowe, pas główny, rękawiczki zimowe skórzane ocieplane.

Fot. 3. Zestaw ubioru służbowego w okresie letnim: czapka letnia służbowa, kurtka ochronna, spodnie letnie do trzewików, trzewiki służbowe, pas główny.

- policjantom Oddziałów Prewencji Policji (OPP) i Samodzielnych Pododdziałów Prewencji Policji (SPPP).

Zastosowanie nowoczesnych materiałów ma na celu zwiększenie komfortu noszenia podczas długotrwałej służby w zmiennych warunkach atmosferycznych oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa funkcjonariuszy, szczególnie podczas działań dynamicznych – takich jak zabezpieczenia zgromadzeń publicznych, imprez masowych czy interwencji.

UMUNDUROWANIE SŁUŻBOWE I ĆWICZEBNE – PODSTAWOWE ZESTAWY

Umundurowanie służbowe jest najczęściej wykorzystywane podczas codziennej służby, niezależnie od pory roku. Funkcjonariusze ruchu drogowego mogą nosić do niego czapkę gabardynową z białym denkiem oraz biały pas główny – to odróżnia ich wizualnie od innych funkcjonariuszy.

Umundurowanie ćwiczebne stosowane jest przez wszystkich funkcjonariuszy, niezależnie od stopnia czy stanowiska. Może być noszone przez cały rok, a bluza ćwiczebna może być zakładana zarówno na spodnie, jak i do ich wnętrza. Na terenie jednostek dopuszczalne jest noszenie tego munduru bez pasa głównego.

OCIEPLACZ Z POLARU – NOWOŚĆ W UMUNDUROWANIU ĆWICZEBNYM

Jako nowość ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej został włączony do zestawu ubioru ćwiczebnego, choć od dawna funkcjonował już jako element umundurowania służbowego. Dzięki naszytym naramiennikom może być stosowany w obu wariantach – zarówno służbowym, jak i ćwiczebnym – co zwiększa jego uniwersalność. Dodatkowo, możliwość odpięcia rękawów pozwala na przekształcenie go w kamizelkę polarową, co czyni ten element garderoby praktycznym rozwiązaniem na chłodniejsze dni oraz w sytuacjach wymagających większej swobody ruchów.

NOWELIZACJA PRZEPISÓW MUNDUROWYCH

Fot. 4. Zestaw ubioru ćwiczebnego w okresie letnim: furażerka, koszulka T-shirt z krótkim rękawem, bluza ćwiczebna, kurtka ochronna, spodnie ćwiczebne, trzewiki służbowe, pas główny.

Fot. 5. Zestaw ubioru ćwiczebnego w okresie letnim: furażerka, koszulka T-shirt z krótkim rękawem, bluza ćwiczebna, ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej, spodnie ćwiczebne, trzewiki służbowe, pas główny.

Zdj. 1–5: R. Karyś, na zdjęciach nadkom. Krzysztof Łaszkowski.

ELEMENTY WYCOFANE: KONIEC Z PRZESTARZAŁĄ ODZIEŻĄ

Równocześnie z wprowadzeniem nowych elementów z katalogu umundurowania wycofano kilka przestarzałych składników, które nie odpowiadały już współczesnym wymaganiom służby ani standardom technologicznym:

- **sweter służbowy** – dotychczas popularny element, który nie spełniał oczekiwań funkcjonalnych,
- **spodnie zimowe** – ciężkie i mało ergonomiczne, zastąpione bardziej uniwersalnymi rozwiązaniami,
- **podkoszulka gimnastyczna i spodenki gimnastyczne** – mało praktyczne i coraz rzadziej używane.

Jednocześnie przewidziano **długi, ośmioletni okres przejściowy**: do 31 grudnia 2032 r. dopuszczalne jest

jeszcze noszenie swetra i spodni zimowych, co pozwoli na racjonalne gospodarowanie wyposażeniem oraz uniknięcie zbędnych kosztów dla budżetu państwa i samych funkcjonariuszy.

ZMIANY W IDENTYFIKACJI FUNKCJONARIUSZY

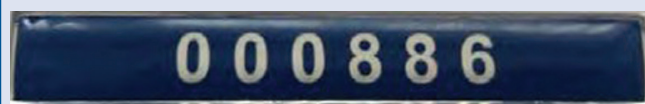
Jednym z kluczowych elementów nowelizacji przepisów jest **zmiana zasad i form znaków identyfikacyjnych noszonych przez policjantów**. To odpowiedź na postulaty społeczne i oczekiwania względem transparentności działań Policji – szczególnie w kontekście zabezpieczania demonstracji i innych zgromadzeń publicznych.

Obecnie funkcjonariusze mogą być identyfikowani na trzy sposoby, na podstawie:

Fot. 6. Metalowa gwiazda.

- **metalowej gwiazdy¹** (klasycznej formy znaku służbowego),
- **metalowej tabliczki²** (trwałego identyfikatora w formie prostokątnej blaszki, zawierającego nazwisko funkcjonariusza lub jego numer służbowy, noszonego na mundurze w widocznym miejscu, zgodnie z obowiązującymi przepisami),

Fot. 7. Metalowa tabliczka.

- **taśmy przyczepnej³** (elastycznego i odpornego na warunki zewnętrzne znaku identyfikacyjnego, zawierającego nazwisko funkcjonariusza lub numer służbowy, mocowanego do elementów umundurowania, w tym również do kamizelek ochronnych lub ostrzegawczych, ochronnych).

Fot. 8. Taśma przyczepna.

Dodatkowe regulacje dotyczą funkcjonariuszy pełniących służbę w pododdziałach zwartych – Oddziałach Prewencji Policji (OPP) oraz Samodzielnych Pododdziałach Prewencji Policji (SPPP). Ze względu na specyfikę realizowanych przez nich zadań, w szczególności podczas zabezpieczania demonstracji, imprez masowych czy zgromadzeń publicznych, zastosowano odmienne zasady identyfikacji wizualnej:

- **nie noszą oni metalowej gwiazdy ani imiennego znaku identyfikacyjnego** (w formie tabliczki lub taśmy z nazwiskiem),
- **na kamizelce ochronnej lub ostrzegawczej** umieszczana jest **indywidualna taśma identyfikacyjna**, zawierająca numer służbowy umożliwiający identyfikację funkcjonariusza,
- dodatkowo, na kaskach z osłoną twarzy umieszczana jest **indywidualna naklejka⁴ z numerem identyfikacyjnym**; naklejkę tę nosi się bezpośrednio nad osłoną twarzy, w przedniej, centralnej części kasku, tak aby była dobrze widoczna.

Fot. 9. Indywidualna naklejka z numerem identyfikacyjnym.
Źródło fot. 6–9: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie umundurowania policjantów, zał. 3.

Zasady te mają na celu zapewnienie identyfikacji przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa funkcjonariuszy. Warto dodać, że **do 31 grudnia 2025 r.** możliwe jest jeszcze stosowanie dotychczasowych znaków identyfikacyjnych – obowiązują bowiem roczny okres przejściowy.

RÓWNOWAŻNIK ZA UMUNDUROWANIE – ZMIANA STAWEK I ZASADY PRZEJŚCIOWE

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 marca 2010 r. wprowadza od 1 kwietnia 2024 r. nowe stawki równoważnika pieniężnego za umundurowanie dla policjantów. Kwota podstawowego równoważnika wzrosła z 1537,20 zł do 1638,90 zł, co odzwierciedla rosnące koszty odzieży oraz wprowadzenie nowych elementów umundurowania.

Jednocześnie przewidziano rozwiązania przejściowe dla funkcjonariuszy, którzy zostali przyjęci do służby przed 1 kwietnia 2024 r. Jeśli nie otrzymali oni przysługujących im dotychczas składników umundurowania, takich jak spodnie służbowe zimowe, sweter służbowy czy elementy ubioru gimnastycznego, otrzymają za nie równoważnik pieniężny według dotychczas obowiązujących cen.

Dodatkowo, funkcjonariuszom, którym od 1 kwietnia 2024 r. do dnia wejścia w życie nowelizacji wydano już elementy umundurowania podlegające wycofaniu (np. spodnie zimowe lub sweter), równoważnik za kolejny rok zaopatrzeniowy zostanie odpowiednio pomniejszony.

Rozporządzenie w nowym brzmieniu, choć ogłoszone pod koniec roku, ma zastosowanie wsteczne – od 1 kwietnia 2024 r.

ZAKOŃCZENIE

Nowe umundurowanie – krok ku nowoczesnej Policji

Reforma przepisów mundurowych to nie tylko zmiana formalna czy kosmetyczna. To wyraźny sygnał, że **Policja jako instytucja zmienia się**, dostosowując się do wyzwań XXI w. Odzież służbowa musi spełniać wiele funkcji: chronić, wspierać fizycznie, zapewniać mobilność, a jednocześnie być elementem tożsamości formacji. Równie ważne są kwestie wizerunkowe – dobrze wyposażony i widocznie oznaczony funkcjonariusz budzi większe zaufanie społeczne i wzmacnia poczucie bezpieczeństwa obywateli.

Identyfikacja – zarówno imienna, jak i indywidualna – staje się standardem, nie wyjątkiem. Transparentność działań Policji w przestrzeni publicznej to wartość nie do przecenienia w demokratycznym państwie prawa. Nowe zasady stanowią ważny krok w kierunku zwiększenia tej przejrzystości – bez rezygnacji z dbałości o bezpieczeństwo funkcjonariuszy.

¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. Nr 90, poz. 738, z późn. zm.), § 28 ust. 2 pkt 1 (zmieniony § 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 grudnia 2024 r. zmieniającego przepisy dotyczące umundurowania policjantów, Dz. U. poz. 1953).

² Tamże, § 28 ust. 2 pkt 2.

³ Tamże, § 28 ust. 2 pkt 3 lit. a.

⁴ Tamże, § 28 ust. 2 pkt 4.

Summary

Amendment to police uniform regulations. Functionality, safety, identification

At the end of 2024, the most significant changes in police uniform regulations in years were introduced. The amendment applies to all branches of the force and concerns both the composition and appearance of duty uniforms, as well as the rules of their distribution and officer identification. New modern uniform items have been introduced, including softshell garments – such as trousers and a protective jacket – as well as a detachable fleece liner for the winter service jacket, which can also be combined with training uniforms. The system of identification insignia has also been simplified. Outdated equipment is being gradually withdrawn, with a transitional period in place to allow for full implementation. Special identification rules have been introduced for officers assigned to riot police. The reform aims to improve functionality, comfort, and safety for police officers.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn